

CE EUROPA



BÀSQUET

100 ANYS



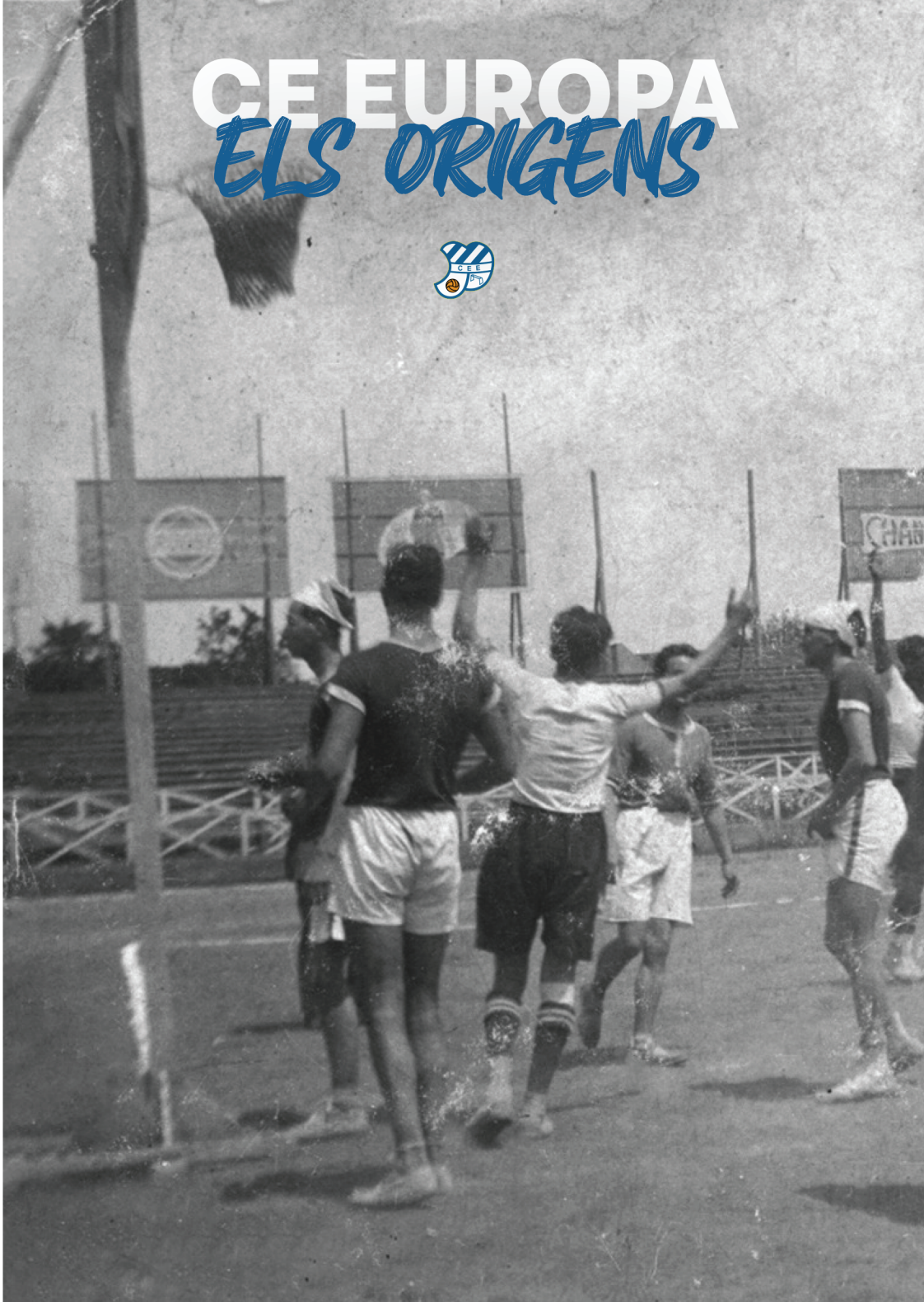
club esportiu
europa

XAVIER VIDAL



PIONERS DEL BASQUET

CE EUROPA ELS ORIGENS



ORIGEN I ARRIBADA DEL BÀSQUET A CATALUNYA

L'arribada del segle XX a Catalunya va significar, entre d'altres, l'inici per part de la societat catalana de la pràctica esportiva. L'esport, però, s'entenia, a diferència d'avui dia, com un fet innovador i com una modernitat; els 'sportsmen' el practicaven com una manera de regenerar-se intel·lectualment, físicament i també com un instrument per transformar la societat que iniciava el nou segle.

El bàsquet, a diferència d'altres esports de casa nostra, té l'origen en el sector de l'ensenyament i més concretament en un grup de mestres que proposen una Escola Nova, que basava el seu ideari en una renovació pedagògica i en modernitzar les velles estructures de l'educació catalana. Tot això en el marc d'una regeneració i una transformació econòmica, política i social, que situés Catalunya com un país modern i avançat.

Dins aquest ideari, l'esport era un dels pilars fonamentals. Quan el pedagog Eladi Homs va viatjar durant la primera dècada del nou segle als EEUU per aprendre els seus mètodes educatius, encara ho seria més. Allà comprovaria que l'exercici físic és un element clau en la formació dels infants. És gràcies a aquestes experiències que el 'basket-ball' inicia una tímida entrada a Catalunya; no en va, la primera referència documentada data de 1913 en unes notes del mestre terrassenc Artur Martorell, on apuntava les dificultats que tenien els seus alumnes per practicar-lo, així com la falta d'un reglament.

Quan s'arriba a la segona dècada del segle XX, l'esport català entra en uns anys de plena expansió. Són els anys on es construeixen els grans estadis de futbol que reuneixen a milers d'espectadors i on hi ha un canvi important de la percepció esportiva, ja que amb totes aquestes transformacions l'esport va quedar a l'abast de les classes populars. Això es tradueix en l'aparició dels primers ídols esportius i també en la concepció de l'esport com un espectacle i no tant com un estil de vida saludable i eina de transformació de la societat.

ORIGEN I ARRIBADA DEL BÀSQUET A L'EUROPA

El 1921 el capellà Eusebio Millán va introduir aquest nou esport als alumnes de les Escoles Pies de Sant Antoni de Barcelona. Millán havia vist practicar-lo durant la seva estada a Cuba com a mètode per evangelitzar els joves. En tractar-se d'un joc exempt gairebé de contacte físic i gens violent, el va captivar.

Dels antics alumnes de les Escoles Pies que havien conegut el bàsquet de la mà del pare Millán, es va fundar el 1922 el CE Laietà, el club degà d'aquest esport a Catalunya. La difusió i la pràctica era encara molt modesta i el bàsquet necessitaria de l'ajuda de diversos elements per progressar, com la colònia estrangera que residia a Barcelona o els grans clubs esportius i gimnasos.

En aquest context, l'Europa, de la mà d'un emprenedor esportiu com el president Joan Matas, apostaria per anar més enllà de centrar-se en el futbol i el seu primer equip i convertir l'entitat en un club on els seus associats poguessin practicar altres esports com l'atletisme, el bàsquet o el rugbi. La professionalització, cada cop més estesa en el món esportiu (sobretot el futbol i la boxa), apartava els practicants amateurs, que van haver de buscar altres esports per poder competir i, d'aquesta manera, el club donava sortida a aquest anhel.

L'Europa va ser, doncs, el primer gran club a apostar per aquest nou esport.

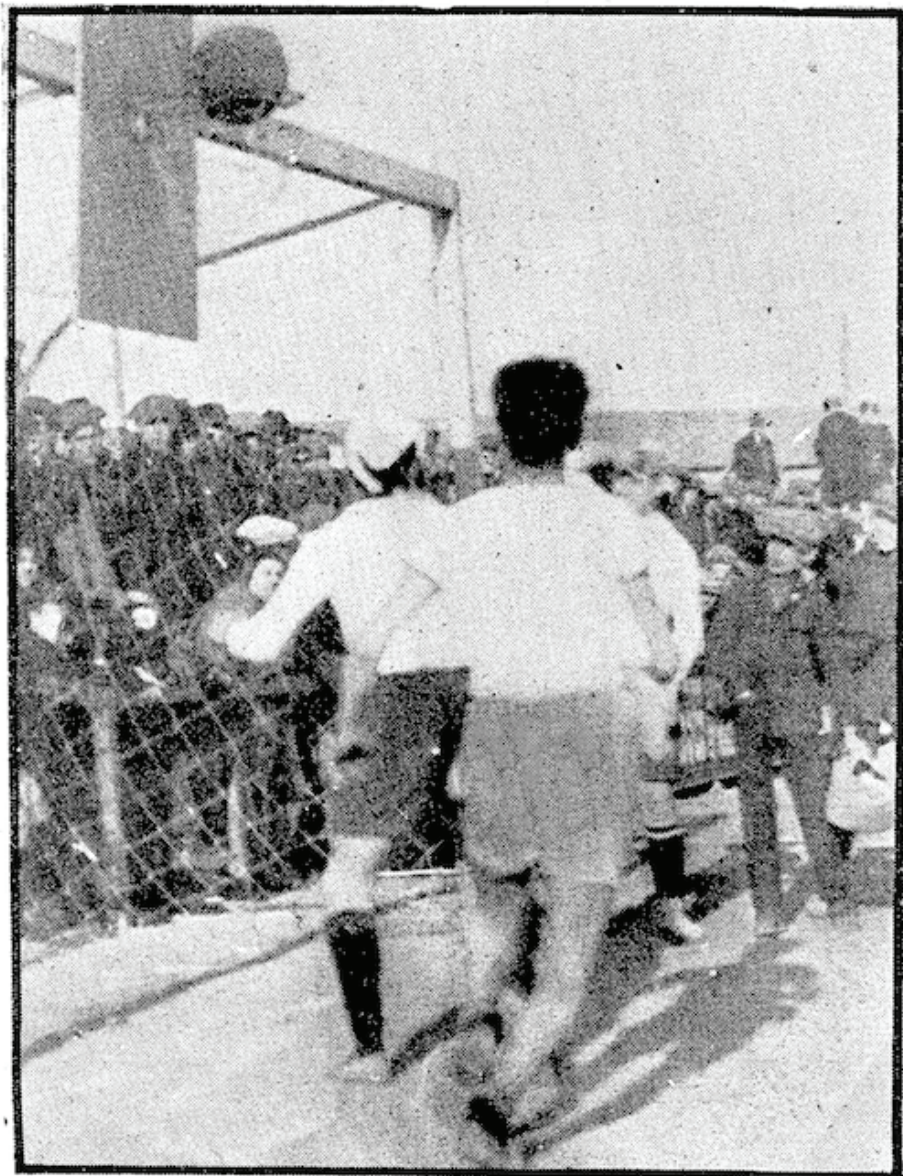
EL PRIMER PARTIT DOCUMENTAT: 1922

La conversió de l'esport en un fenomen de masses fa que els clubs importants del moment hagin de construir noves zones esportives que, a part dels grans estadis de futbol, facilitin la pràctica d'altres esports als seus associats.

D'aquesta manera, el novembre de 1922 la directiva europeista tenia tota una sèrie de projectes que el diari 'La Jornada Deportiva' recollia en el següent article dedicat al club: "Siendo el fútbol el rey de nuestras actividades deportivas, toda obra de divulgación que tiende a propagar entre la masa del pueblo el amor a los deportes, deberá forzosamente ejecutarse teniendo por base y centro de sus esfuerzos una entidad poderosa, un club de fútbol para hablar con mayor claridad. (...) Pero fuera equivocación combatir esta intensa crecida, esta difusión progresiva del balompié y al amor que con que nuestro público lo acoge; sería pernicioso censurar esta afición todavía indefinida de nuestro público por el deporte, que se manifiesta en su exagerada afición hacia el fútbol. Y cabalmente la misión de los directivos es esta: dirigir a la multitud que presencia grandes manifestaciones futbolísticas, dándole a conocer otros deportes hasta ahora casi desconocidos y en los cuales nuestra juventud podría hallar excelente medio para emplear sus varias cualidades atléticas.

Por ello hemos alabado la actuación del Club Deportivo Europa, que en el festival deportivo recientemente efectuado supo presentarnos, bajo las órdenes de su entrenador de atletismo Boris Catalan, un interesante equipo de gimnastas y de futuros atletas.

Hemos podido conversar breves momentos con el señor Boris Catalan y los proyectos del Club Deportivo Europa (...) y en unos instantes hemos vislumbrado grandes proyectos, creación de un equipo atlético poderosísimo; implantación del Basket-ball; fundación de una sección femenina."



Imatge del primer partit de la història del bàsquet.

Pocs dies després, el mateix diari es feia ressò de l'adquisició per part del club d'uns terrenys entre els carrers Lepant, Travessera de Gràcia i Taxdirt, prop de les casernes de Girona, per construir un nou terreny de joc i una zona esportiva per practicar altres disciplines. Serà el camp conegut com El Guinardó.

Així doncs, no és d'estranyar que el divendres 8 de desembre de 1922 l'Europa i el Laietà organitzessin un partit de bàsquet al camp que, aleshores, els graciencs tenien a tocar de La Sedeta. Aquest primer partit documentat es va jugar a les 12 del migdia i tenia certes peculiaritats d'un esport que tot just començava a Catalunya. El terreny de joc era mig camp de futbol, amb una de les cistelles penjades a una de les porteries de futbol. Els equips estaven formats per 7 jugadors que utilitzaven guants per evitar esgarrapades dels contraris.

Per tant, era un bàsquet encara molt diferent del que coneixem avui dia, igual que ho va ser el marcador d'aquest partit: 8-2 pel conjunt europeista.

Per l'Europa, van ser pioners d'aquest esport els següents homes:

Pérez, Julià, Barquens, Xavier, Palom, Brunet i García. Pel Laietà: **Nogués, Mach, Pardiñas, Ferrer, Aragonés, Mons i Sanuy.** L'àrbitre va ser Mr. Austin, el secretari del cònsol dels EEUU a Barcelona.

Sabem del cert que els europeistes Palom i Barquens eren de la secció d'atletisme i és molt probable que Julià i Xavier fossin els jugadors del Primer Equip de futbol, tot i que aquests dos darrers ja no els trobem en cap alineació més. L'entrenador era en Boris Catalan, directiu de la secció d'atletisme, que un cop acabada la temporada del seu esport, ocupava el seu temps amb el bàsquet. Aquest encontre inicial va obrir la porta a la disputa de més partits, com el que van tornar a enfrontar Europa i Laietà el dia 10 del mateix mes, també a les instal·lacions graciencques i del què desconeixem el resultat.

El 25 de febrer del 1923 la secció d'atletisme de l'Europa organitzava un festival al seu camp on, a més de les proves atlètiques, incloïa un partit de bàsquet entre els integrants del club de la secció. Com veurem, en els seus inicis l'atletisme i el bàsquet estaven estretament lligats, ja que molts atletes aprofitaven l'època hivernal per jugar a l'esport de la cistella.

L'ORGANITZACIÓ DEL CAMPIONAT CATALUNYA

Els partits que s'havien jugat a finals del 1922 i inicis del 1923 tenien un aire més d'exhibició que no pas competitiu, però malgrat tot, havien servit per incentivar l'organització d'un Campionat de Catalunya.

Gràcies a la tenacitat del pare Millán, en col·laboració amb les Escoles Pies, les Escoles Franceses i l'Europa, es va aconseguir que el mes d'abril del 1923 s'iniciés un campionat. Els equips que el van integrar van ser el següents: Laietà, Europa, Patrie, Espanyol, Catalunya BB, La France, American Stars i Barcelona. Cal aclarir que els noms de Barcelona i Espanyol no tenien res a veure amb els seus homòlegs futbolístics (aquests clubs encara trigarien uns anys a fundar la secció). De la mateixa manera, l'American Stars i el Catalunya eren noms inventats per donar més ressò a l'esdeveniment i cridar l'atenció del públic.

Malgrat aquest intent de donar a conèixer el Campionat, escassa informació ens ha arribat del mateix. Cal tenir present que en aquells moments el bàsquet era vist com un esport exòtic i al que la premsa escrita li donava molt poca importància. Per tant, es fa difícil esbrinar resultats i notícies.

Tots els partits del Campionat es van disputar a l'Estadi Català (actual estadi de La Foixarda) a Montjuïc, que s'havia construït per la candidatura dels JJOO del 1924 i que en aquell moment formava part del projecte de la futura Exposició Universal del 1929 a Barcelona.

Aquesta primera edició del Campionat de Catalunya es va celebrar els dies 15, 22 i 29 d'abril pel sistema d'eliminatòries i va tenir com a àrbitre, un altre cop, el secretari del consolat dels Estats Units, Mr. Austin, que pel fet de ser nord-americà se li va suposar ser un bon coneixedor d'aquest esport que havia nascut al seu país i que ell havia practicat amb notable èxit a la universitat.

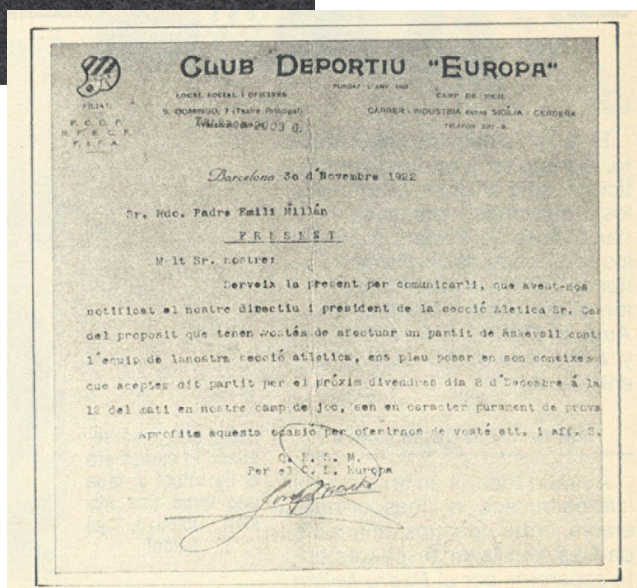
A la primera eliminatòria, l'Europa va quedar aparellat amb l'Espanyol perdent per 3 - 2. Els europeistes van quedar eliminats a les primeres de canvi.

Finalment el Societé Patrie va resultar el vencedor del Campionat després de guanyar a l'equip anomenat Barcelona per 8 a 4.



El pare Eusebio Millán,
introdutor del bàsquet a Catalunya.

Carta del CE Europa on
accepta disputar el partit
de bàsquet amb el CE Laietà
el 8 de desembre del 1922.



LA CREACIÓ DE LA FEDERACIÓ I LA CONSOLIDACIÓ DE LES COMPETICIONS

El 30 de juliol del 1923 el pare Eusebio Millán impulsa una comissió per la creació de la 'Federación Nacional de Basket-ball' amb l'ambició d'arribar a tot l'Estat, però que de moment neix de manera molt precària ja que els pocs equips que existien eren tots de Barcelona.

Cal destacar que el representant de l'Europa, ja a la primera sessió de la comissió, va comentar la necessitat de crear una Federació Regional de Bàsquet circumscrita al territori català. La idea, però, no prosperaria per dos factors: en primer lloc, no es creia convenient el crear dos organismes rectors d'aquest esport degut als pocs equips existents.

En segon lloc, el cop d'estat de Primo de Rivera el setembre del 1923, va anul·lar qualsevol manifestació de catalanitat i, per tant, es va retardar la seva creació. No serà fins després del segon Campionat a l'abril i maig del 1924 que la idea agafarà força i, finalment, la Federació Catalana quedarà constituïda a inicis del 1925 on, el delegat del club, Adrià García, va exercir de vocal en una de les primeres juntes de l'ens federatiu.

Cataluña, avanza

Tras el triunfo de la *S. Patrie*, un club genuinamente basketbolístico y de raíces francesas, al que le cupo el honor de abrir la lista de campeones de Cataluña en

1923, se abrió una larga etapa de predominio de dos equipos tutelados por sendos clubs de fútbol: *C.D. Europa* y *F.C. Martinenc*, ambos de *Barcelona-ciudad*. Uno y otro, en efecto, fueron ganando alternativamente los títulos del trienio 1924-1927. El título del 24 correspondió al *C.D. Europa*, vencedor, en una disputada final, del *F.C. Martinenc*, por 14-9. Formaron en el "siete" europeoista: *Moncho, Comas, Compte, Lagarriga, Font, Ribas* y *Palom*.

En la edición siguiente, de 1925, el gran número de clubs inscritos hizo necesaria la formación de dos grupos. El "A" compuesto por: *Europa, Martinenc, Atléctic Bricall, Laietà, Patrie* y *U.S. Sans*. El "B" por *CADCI, Tiberghien* y *A.E. Tagamanent*. Además, a propuesta del *Laietà*, se celebraron conjuntamente los campeonatos de equipos reservas. El *Martinenc* ganó el título tras una arrolladora marcha de la que dan fe estos simples datos:

Retall del diari Mundo Deportivo parlant dels primers campionats de Catalunya.

EL PRIMER CAMPIONAT

El primer Campionat de Catalunya de bàsquet es va jugar entre el 15 i el 29 d'abril del 1923. Aquests són tots els resultats d'aquell Campionat:

QUARTS DE FINAL. 15 D'ABRIL

- RCD Espanyol 3 - 2 **Europa**
- Patrie 6 - 4 Catalunya
- Barcelona BBC 9 - 2 La France
- Laietà 2 - 0 American Stars

Es classifica el Laietà per incompareixença de l'American Stars.

SEMIFINALS. 22 D'ABRIL

- Patrie 8 - 7 Laietà
- Barcelona BBC 4 - 2 RCD Espanyol

FINAL. 29 D'ABRIL

- Patrie 8 - 4 Barcelona BBC



Article que parla dels inicis dels campionats a Catalunya

L'EUROPA CAMPIÓ NACIONAL DE BÀSQUET

Poc a poc, el bàsquet anava guanyant adeptes i es van continuar disputant partits amistosos, molts d'ells al camp de l'Europa, malgrat que a vegades no hi participés. Fruit d'això, el Campionat del 1924, disputat entre l'abril i maig d'aquell any, ja va tenir més diversitat d'equips: At. Bricall, Europa, Laietà, Martinenc, Sants i Patrie van ser els conjunts que el van disputar.

La competició també va tenir certes variacions i del sistema d'eliminatòries es va passar a una lligueta d'una volta amb els partits de cada jornada concentrats en un sol terreny de joc. Un altre canvi va ser que, tot i que tots els equips eren catalans i de Barcelona, el Campionat estava organitzat per la Federació Nacional de Bàsquet i, per tant, oficialment era un torneig estatal. Els resultats de l'Europa coneguts són els següents:

J1 (Camp del Martinenc, 13/04/1924): Sants 7 - 14 **Europa**

J2 (Camp del Sants, 20/04/1924): Patrie 5 - 12 **Europa**

J3 (Camp de l'Europa, 27/04/1924): **Europa** 14 - 9 Martinenc

J4 (Camp del Martinenc, 04/05/1924): Laietà 5 - 23 **Europa**

J5 (Camp del Sants, 11/05/1924): At. Bricall 5 - 11 **Europa**

L'Europa va guanyar tots els partits disputats i, per tant, es va proclamar campió!!!

Els pioners graciencs que van aconseguir aquest títol pel club van ser **Ribas, Palom, Lagarriga, Moncho, Compte, Sargueta, Font i Coma.**

Un cop acabada aquesta competició oficial es van organitzar diversos partits amistosos:

07/07/1924: Martinenc 3 - 9 **Europa**

Amb motiu de la Festa Major i abans del partit de futbol entre l'Europa i el Sants, a jugar el dia 15 d'agost, es va disputar un altre de bàsquet entre els escapulats i el Laietà on el premi pel guanyador era una copa donada per Vicenç Vea (que en la seva versió en futbol era coneguda com les Copes Vea). El dia 17, també dins el programa festiu, es va jugar un altre partit entre l'Europa i l'Atlètic Bricall. De tots aquests encontres en desconeixem avui dia els resultats.

Finalment, tenim notícia d'un altre amistós:

14/12/1924: Laietà 8 - 0 **Europa**

Cal deixar constància que durant aquest any també s'havia creat un segon equip que, entre d'altres, estava integrat per els següents homes: **Mestre, Pla, Oriol, García, Falió.**

El realment important pel club, però, era la inauguració a principis de desembre de 1924 del nou terreny de joc i les instal·lacions annexes que, com ja hem dit, estava situat als carrers Lepant, Travessera de Gràcia i Taxdirt. Aquest estadi era un pas endavant per l'entitat i el situava, sense cap mena de dubte, en el tercer equip en discòrdia de Catalunya, capaç de competir contra Barça i Espanyol de tu a tu.



Partit Bricall - Europa jugat al camp del Laietà.

LES COMPETICIONS DEL 1925 AL 1927

CAMPIONS PER SEGONA VEGADA

EL CAMPIONAT DEL 1925

Aquest Campionat va introduir la novetat que la lligueta d'equips seria la clàssica a dues voltes i a disputar-se en cada camp dels clubs. Cal destacar que es creava una Segona Categoria, a part de les competicions dels segons equips.

Els equips que van participar en aquest tercer campionat eren els mateixos que l'anterior, és a dir: **At. Bricall, Europa, Laietà, Marti-nenc, Sants i Patrie**

Els homes que van defensar la samarreta europeïsta van ser: **Moncho, Font, Lagarriga, García, Palom, Ribas, Monjo i Arau.** Són coneguts aquests resultats de l'esmentat campionat:

PRIMERA VOLTA:

J1 · 21/06/1925: Sants ? - ? **Europa**

Partit previst pel 22/03/1925 però que es va jugar el juny. Se'n desconeix el resultat.

J2 · 29/03/1925: Laietà 6 - 9 **Europa**

En finalitzar la primera part, els dos equips es trobaven empatats a 4 punts i, a la segona, van aconseguir dominar els de l'Europa especialment quan l'àrbitre, senyor Solduga, que va tenir una actuació deficient, va expulsar al jugador Gómez, del Laietà.

J3 · 05/04/1925: Patrie 2 - 10 **Europa**

J4 · 07/06/1925: At. Bricall 0 - 2 **Europa**

El duel s'havia de jugar el 12/04/1925 però va ser ajornat. El Bricall va cedir els punts a l'Europa i no es va presentar.

J5 · 18/04/1925: Martinenc 4 - 3 **Europa**

SEGONA VOLTA:

J6 · 26/04/1925: **Europa** 6 - 2 Sants

J7 · 14/06/1925: **Europa** 10 - 4 Laietà

|

El partit s'havia de jugar el 03/05/1925 però es va suspendre ja que els àrbitres no es van presentar.

J7 · 14/06/1925: **Europa** 10 - 4 Laietà

J8 · 10/05/1925: **Europa** 4 - 2 Patrie

J9 · 17/05/1925: **Europa** 14 - 0 At. Bricall

J10 · 24/05/1925: **Europa** 3 - 4 Martinenc

El Campionat es va estructurar en dues voltes. La primera, l'Europa la va jugar a fora i, la segona, a casa. La derrota en l'últim partit contra el Martinenc ens va condemnar a la segona plaça donant el títol de campió als nostres rivals.

El basket ball hace su camino...



DOS CAMPEONES DE CATALUSA

implantado hace poco entre nosotros, por su indudable belleza y por su emotividad y por su eficacia higiénica que el hace superior a otros muchos, el "basket ball", ha reunido ya un contingente crecido de practicantes que es síntoma halagüeño de futuros y mayores progresos. En el Campeonato de Cataluña últimamente celebrados lograron el título el "Eu-

ropa" y el "Laietà" en primera y segunda categoría respectivamente. En la foto de la izquierda se ve al equipo europeo constituido por García Colom, Moncho, Lagarriga, Font, Ribas y Comas y en la derecha al catalano constituido por Capdepon, Guix, Mach, Modrego, Mons, Rodoreda y Carbonell.

Retail de 'El Mundo Deportivo' de l'època

CAMPIONAT DEL 1926

Després d'aquest grans resultats quedant campió i sots-campió en les dues darreres edicions, s'iniciava un nou campionat al gener del 1926.

Integraven la plantilla del primer equip els següents jugadors:

Moncho, Lagarriga, García (A.), Ribas, Palom, Cisco, Brunet, Pla, Comas i Font.

Els equips eren els mateixos que en les dues darreres edicions i els resultats de l'Europa son els següents:

PRIMERA VOLTA:

J1 · 10/01/1926: **Europa** 6 - 0 Patrie

J2 · 17/01/1926: **Europa** 4 - 0 Laietà

J3 · 24/01/1926: **Europa** 0 - 2 Sants

J4 · 31/01/1926: **Europa** 5 - 0 Martinenc

J5 · 07/02/1926: At. Bricall 0 - 7 **Europa**

SEGONA VOLTA:

J6 · 28/02/1926: Patrie 2 - 4 **Europa**

|
Per l'Europa van jugar **Moncho, Cisco, Brunet, Lagarriga, García (A.), Ribas i Palom**. Els 4 punts van ser encistellats per Brunet.

J7 · 07/03/1926: Laietà 4 - 8 **Europa**

J8 · 14/03/1926: Sants 2 - 8 **Europa**

|
Amb aquesta victòria l'Europa tornava a ser campió!!!

Van disputar aquest partit : **Moncho, Pla, Brunet, Lagarriga, Comas, Ribas i Palom**. En aquest partit Santiago Lagarriga disputava el seu darrer partit ja que va ser cridat a fer de soldat.

J9 · 21/03/1926: Martinenc 2 - 4 **Europa**

J10 · 28/03/1926: **Europa** 2 - 0 At. Bricall

L'equip visitant va cedir els punts per no poder alinear un equip complet.

Tal com es feia en la competició homòloga de futbol, el diumenge 27 de juny es va celebrar un partit entre el campió de la Primera Categoria, l'Europa i el de la Segona, el Gràcia, guanyant els nostres per 12 a 4. Van jugar per els escapulats: **Moncho, Comas, García, Ribas, Brunet, Font i Palom.**

L'Europa quedava campió absolut i el bàsquet gracienc va dominar totes les competicions, ja que en el torneig de segons equips l'Europa també va resultar el guanyador.

Per tancar els títols aconseguits aquest any, direm que el 18 juliol el club va guanyar la copa "La Patrie" després de vèncer al Tiberghien per 10 a 6.

A tall d'anècdota i també per veure l'estreta relació que aleshores tenien el bàsquet i l'atletisme, direm que Adrià García, integrant d'aquest equip campió, el 1916 havia aconseguit el títol del Campionat de Catalunya de Cross-country.

EQUIPS	PTS
EUROPA	18
LAIETÀ	16
MARTINENC	12
SANTS	8
PATRIE	6
AT. BRICALL	0

10 PARTITS JUGATS
- 9 VICTÒRIES
- 1 DERROTA

46 PUNTS A FAVOR
12 PUNTS EN CONTRA





CE EUROPA CHAMPIONS!

CAMPIONAT DEL 1927: UN BARCELONA - EUROPA POLÈMIC

S'iniciava el cinquè campionat que presentava tot un seguit de novetats importants. S'ampliava el nombre de participants a la Primera Categoria a vuit equips i s'eliminava la Segona Categoria. Els conjunts van ser els següents: Martinenc, Europa, Gràcia, Laietà, Tiberghien, Patrie, Sants i FC Barcelona.

L'entrada d'aquest darrer club va venir acompanyada de polèmica, ja que el conjunt barcelonista va formar el seu equip amb jugadors de clubs existents, sobretot del Laietà, motiu que va provocar les protestes dels altres equips per la possibilitat de contrapartides per aquest fet. Durant un temps i com a mesura de protesta, diversos equips van negar-se a jugar cap tipus de partit, oficial o amistós, amb els blaugranes. De totes maneres, la situació es va reconduir i finalment van ser acceptats per participar en el Campionat que va iniciar-se al gener.

Van formar part de la plantilla escapulada: **Aran, Argueta, Bonet, Barquens, Comas, Escanet, Font, Lagarriga, Moncho, Palom, Pla i Ribas.**

PRIMERA VOLTA:

J1 · 9/01/1927: **Europa** 8 - 0 Patrie

J2 · 13/03/1927: **Europa** 4 - 0 Laietà

|

Estava previst el partit en la data 16/01/1927, però la Federació el va ajornar ja que aquell dia se celebrava a Sabadell el Campionat de Cros i, com ja hem explicat, bastants atletes aprofitaven l'època hivernal per jugar a bàsquet.

J3 · 23/01/1927: Sants 12 - 2 **Europa**

J4 · 30/01/1927: Tiberghien 2 - 4 **Europa**

J5 · 06/02/1927: **Europa** 2 - 0 Barcelona

J6 · 27/02/1927: Gràcia 2 - 0 **Europa**

|

Partit previst pel 13/02/1927 i disputat al final de la primera volta

J7 · 20/02/1927: Martinenc 0 - 6 **Europa**

SEGONA VOLTA:

J8 · 27/03/1927: Patrie 0 - 0 **Europa**

J9 · 03/04/1927: **Europa** 6 - 0 Laietà

J10 · 10/04/1927: **Europa** 16 - 4 Sants

J11 · 17/04/1927: **Europa** 0 - 2 Tiberghien

J12 · 24/04/1927: Barcelona 4 - 8 **Europa**

Partit no conclòs, ja que a la segona part i amb els ànims bastant caldejats, els aficionats van envair el terreny de joc i el caos i la boxa van regnar durant uns minuts entre jugadors i públic. L'àrbitre, el senyor Ros, va expulsar un jugador del Barcelona i tres de l'Europa i quan s'anava a reprendre el partit ,un cop calmat els ànims, el capità barcelonista va reclamar la victòria ja que els escapulats s'havien quedat només amb 4 jugadors. Vista aquesta situació, l'àrbitre Ros va suspendre el partit de manera definitiva.

Dies després la Federació va suspendre durant tres mesos els tres jugadors de l'Europa que havien sigut expulsats: Moncho, Pla i Comas i va donar per perdut el partit als graciencs.

Un cop coneguda la sanció, la directiva europeista, veient que amb els jugadors sancionats no podia confeccionar un equip amb garanties, va decidir cedir els punts de les dues jornades que mancaven.

J13: Europa 0 - 2 Gràcia

J14: Europa 0 - 2 Martinenc

Finalment, l'Europa va quedar en cinquè lloc, quedant el Martinenc en primer lloc. El segon equip europeista va quedar campió en la seva competició.

Deixem constància d'un partit amistós disputat a Sabadell al mes de maig. 09/06/1927: Sabadell 4 - 10 **Europa**

LA REVOLUCIONÀRIA VISITA DE L'HINDÚ CLUB DE BUENOS AIRES EL 1927

El bàsquet, com hem anat veient, era ja un esport més o menys consolidat. La premsa, poc a poc, anava informant dels partits i dels campionats, generant una expectació creixent. És gràcies a això que la Federació Catalana de Bàsquet va tenir notícia de la gira que estava realitzant pel continent europeu l'equip argentí Hindú Club de Buenos Aires. Ràpidament es van fer unes oportunes gestions per concertar un partit amistós.

Finalment, l'espectacle esportiu es va concretar en un encontre entre la selecció catalana (seria el primer partit de la història) i el club argentí. Per rematar la trobada també es va concertar una conferència del senyor Samuel G. Hugoyen (membre de l'Hindú) als clubs catalans federats, per tal d'explicar les regles de joc que s'aplicaven fora de les nostres fronteres i que eren les oficials.

Un cop lligada la participació de l'equip argentí, la Federació es va posar a treballar per tal de confeccionar una selecció catalana; així doncs, es va fer una primera pre-selecció de 12 jugadors que van ser els següents: **Moncho (Europa), Montañés (Sants), Ramis (Gràcia) i Alberich (Laietà), Prat (Martinenc), Lagarriga (Europa), Gelabert (Sants), Julià (Martinenc), Font (Europa), Guix (Laietà), Estany (Gràcia), Rodríguez (Gimnàs Tiberghien).**

El partit estava previst pel dia 25 de març del 1927 al camp del Gràcia i els argentins van exigir jugar amb 5 jugadors i amb les normes del reglament internacional, que incloïen conceptes tant bàsics com conduir la pilota, driblar i fintar. Arribat el dia, la selecció catalana va sortir amb aquest quintet inicial: **Prat, Moncho (Europa), Gelabert, Ramis i Rodoreda.** A la segona part van jugar **Estany i Alberich.** L'Hindú Club va guanyar, com no podia ser d'una altra manera, molt fàcilment pel resultat de 16 a 50. Els més de 5.000 espectadors que van acudir al camp del Gràcia i els jugadors catalans van quedar meravellats per la precisió dels llançaments a cistella dels argentins, per la seva tàctica i per la no menys sensacional exhibició de bàsquet que havien protagonitzat i van acomiadar els jugadors de l'Hindú amb una forta i llarga ovació.

Moncho va tenir l'honor de formar part del primer partit de la selecció (sense anotar cap punt).

Aquest partit i la manera de jugar dels visitants, va significar un abans i un després pel bàsquet català. La Federació va adoptar les normes internacionals: 5 jugadors per equip i camps més reduïts. Durant l'octubre, veuriem la llum uns nous estatuts de la Federació, amb una reglamentació en tots els aspectes com les mides del terreny de joc, fitxatges, uniformitat, etc.

El nou Comitè Directiu de la Federació estaria format per 5 membres, un dels quals (el vicesecretari) era l'escapulat Josep Badia. El primer partit que tenim constància que l'Europa va jugar amb 5 jugadors és el disputat el 28 d'agost a Badalona contra el Laietà. La victòria va ser escapulada per 14 a 12 i el quintet va ser: **Aran, Cunyat, Ribas, Palom i Font.**

Un altre partit amistós va ser aquest:

27/11/1927: Barcelona 4 - 8 **Europa**

Brunet (Cunyat), García, Ribas, Palom i Argeta.

Finalment, el mes de desembre de 1927 l'Europa inaugurava una nova pista de bàsquet amb les mides reglamentàries.



Jugada del partit entre Catalunya i l'Hindú Club de Buenos Aires.



El combinat de la selecció amb l'europaista Moncho (quart per l'esquerra).

ELS CAMPIONATS DE L'EUROPA DEL 1928 AL 1931. L'APARICIÓ DEL BÀSQUET FEMENÍ ESCAPULAT

EL CAMPIONAT DEL 1928

La Federació Nacional ja comptava amb 35 afiliats, tots ells catalans. En aquesta edició, el Campionat es va dividir en dos grups. Al Grup A hi hauria: FC Barcelona, CE Europa, FC Gràcia, Laietà SC, FC Martinenc, Societé Patrie, Gimnàs Tiberghien i UE Sants. Al Grup B o Segona Categoria: Guimerà, Sant Andreu, Sabadell i P. At. Barcelona.

Aquest campionat es va disputar sota les noves regles, ja gairebé iguals que les normes que figuraven en el reglament internacional. Cal dir també que el club aquest any disposava d'un segon equip, que també va disputar la competició oficial de la seva categoria. El Campionat de Catalunya havia de començar a meitats de febrer, però diverses desavinences entre els equips participants van endarrerir l'inici al mes de març, fet que va allargar la competició fins ben entrat l'estiu.

Van formar la plantilla europeista: **Arán, Bonet, Escanet, Palom, Busquets, Font, Moncho, Cunyat i Barquens.**

Els resultats coneguts de l'Europa són els següents:

PRIMERA VOLTA:

J1 · 11/03/1928: Sants 13 - 7 **Europa**

J2 · 08/07/1928: Martinenc 4 - 24 **Europa**

|

Partit previst pel 18/03/1925 però suspès per la pluja i disputat al camp del Barcelona.

J3 · 25/03/1928: Gràcia 11 - 11 **Europa**

J4 · 01/04/1928: Barcelona 16 - 6 **Europa**

J5 · 01/07/1928: **Europa** 23 - 7 Patrie

|

Partit previst pel 08/04/1928 però suspès ja que els jugadors van retirar-se del partit en desacord amb les desicions arbitrals.

J6 · 15/04/1928: **Europa** 6 - 10 Laietà

J7 · 22/04/1928: **Europa** 2 - 0 Tiberghien

|
Partit suspès pel mal estat del terreny de joc i a la nova data assignada els nostres rivals no es van presentar.

SEGONA VOLTA:

J8 · 29/04/1928: Patrie 8 - 10 **Europa**

J9 · 06/05/1928: Laietà 9 - 0 **Europa**

J10 · 13/05/1928: Tiberghien 7 - 18 **Europa**

J11 · 20/05/1928: **Europa** 15 - 19 Sants

J12 · 27/05/1928: **Europa** 16 - 6 Martinenc

J13 · 03/06/1928: **Europa** 2 - 0 Gràcia

|
L'Europa va guanyar aquest darrer partit ja que el Gràcia no es va presentar, perquè 4 jugadors de l'equip havien de fer la jura de la bandera.

J14 · 10/06/1928: **Europa** 9 - 12 Barcelona

L'Europa va quedar en quart lloc de la classificació (15 punts) i amb el següent detall:

14 PARTITS JUGATS

- 7 VICTÒRIES

- 1 EMPAT

- 6 DERROTES

145 PUNTS A FAVOR

122 PUNTS EN CONTRA

L'augment de l'interès del públic i, sobretot, de practicants del bàsquet va fer que, per tal de fer més curta l'espera entre els campionats, es comencessin a organitzar partits i tornejos amistosos de manera més freqüent. D'aquesta manera s'intentava conservar i mantenir els aficionats i practicants a aquest nou esport. Així tenim constància dels següents partits amistosos:

Partit amistós 22/01/1928: Escoles Cristianes 20 - 18 **Europa**

Arán, Bonet, Escanet, Palom i Barquens van ser els escapulats.

El diumenge 21 d'octubre d'aquest any el club tornava a inaugurar una nova pista de bàsquet, aquest cop només per la pràctica d'aquest esport. L'esdeveniment va consistir en la celebració d'uns partits amistosos entre l'Europa i el Barcelona de primers i segons equips. Aquests encontres van ser patrocinats pel president de la secció de bàsquet escapulada Vicenç Vea.

Finalment, la intensa activitat de la Federació Catalana es contraposava amb la nul·la gestió de la Federació Nacional, que estatutàriament només s'encarregava de competicions estatals i de la selecció nacional espanyola, les dues coses inexistents fins a aquell moment.

Partit amistós 18/11/1928: P. E. Guimerà 19 - 14 **Europa**

Partit amistós 22/01/1928: Laietà 2 - 10 **Europa**

Partit amistós 9/12/1928: Laietà 9 - 5 **Europa**

A finals de novembre del 1928, es va organitzar un torneig infantil anomenat Copa Miquel Soler on l'infantil escapulat va participar. Poca informació s'ha conegut d'aquest torneig que va finalitzar el mes de març de l'any següent.



Un moment del partit de bàsquet entre l'Europa i el Sants.

CAMPIONAT DEL 1929

S'iniciava un nou Campionat de Catalunya amb canvi de dates de celebració, ja que es va iniciar a finals de desembre del 1928. Els equips participants van ser els següents:

Barcelona, Espanyol, Europa, Gràcia, Laietà, Martinenc i Sants. Van formar de la plantilla escapulada els següents jugadors:

Vallvé, Palom, Escanet, Valls, Folch, Bonet, Barquens.

Resultats dels escapulats a la primera volta:

PRIMERA VOLTA:

J1 · 27/01/1929: Laietà 5 - 2 **Europa**

|
Aquesta primera jornada es va suspendre pel mal temps i es va jugar un cop finalitzada la primera volta.

J2 · 16/12/1928: **Europa** 9 - 13 Gràcia

J3 · 23/12/1928: Sants 7 - 19 **Europa**

J4 · 30/12/1928: **Europa** 4 - 15 Espanyol

J5 · 06/01/1929: Barcelona 9 - 14 **Europa**

J6 · 13/01/1929: **Europa** 15 - 8 Patrie

J7 · 20/01/1929: Martinenc 4 - 8 **Europa**

SEGONA VOLTA:

J8 · 10/02/1929: **Europa** 2 - 14 Laietà

J9 · 17/02/1929: Gràcia 11 - 10 **Europa**

J10 · 24/02/1929: **Europa** 29 - 4 Sants



J11 · 03/03/1929: Espanyol 18 - 4 **Europa**

J12 · 06/01/1929: **Europa** 12 - 4 Barcelona

J13 · 13/01/1929: Patrie 22 - 8 **Europa**

J14 · 20/01/1929: **Europa** 5 - 11 Martinenc

El Laietà va quedar campió i desconeixem la classificació final dels escapulats.

Igual que la temporada anterior, la Federació també va organitzar un campionat de segons equips amb els mateixos participants.



CAMPIONAT DEL 1930

Aquesta edició del Campionat de Catalunya es va continuar disputant en les mateixes dates que l'anterior i va tenir els següents equips participants: Barcelona, Espanyol, Europa, Gràcia, Juventus de Sabadell, Laietà, Martinenc i Patrie. Els resultats de l'Europa van ser els següents:

PRIMERA VOLTA:

J1 · 15/12/1929: Patrie 34 - 15 **Europa**

J2 · 22/12/1929: Barcelona 18 - 10 **Europa**

J3 · 29/12/1929: **Europa** 20 - 23 Juventus

J4 · 12/01/1930: **Europa** 30 - 11 Gràcia

J5 · 19/01/1930: **Europa** 7 - 36 Laietà

J6 · 02/02/1930: **Europa** 6 - 12 Martinenc

J7 · 16/02/1930: Espanyol 43 - 9 **Europa**

SEGONA VOLTA:

J8 · 11/03/1930: **Europa** 21 - 12 Barcelona

J9 · 16/03/1930: Juventus 17 - 11 **Europa**

J10 · 23/03/1930: Martinenc 13 - 16 **Europa**

J11 · 30/03/1930: Gràcia 12 - 15 **Europa**

J12 · 06/04/1930: Laietà 22 - 9 **Europa**

J13 · 27/04/1930: **Europa** 12 - 44 Patrie

J14 · 04/05/1930: **Europa** 21 - 16 Espanyol

Una vegada conclòs el Campionat, va donar inici un torneig d'exhibició en el marc de la celebració de l'Exposició Universal de Barcelona que s'havia iniciat el 1929, que va comptar amb la participació dels millors equips del moment dividits en dos grups.

Al grup primer els participants van ser:

CC Hospitalet, CE Europa, RCD Espanyol, SG Badalona, FC Barcelona, UC Joves.

I al grup segon:

FC Gràcia, Laietà SC, FC Martinenc, AC Juventus, Patrie, CD Filatures.

Els resultats coneguts de l'Europa en aquest torneig van ser:

18/05/1930: Hospitalet 9 - 26 **Europa**

01/06/1930: **Europa** 22 - 14 UC Joves

15/06/1930: Barcelona 36 - 13 **Europa**

27/07/1930: Espanyol 60 - 8 **Europa**

També es té coneixement dels següents partits amistosos:

08/08/1929: Centre Catòlic 30 - 20 **Europa**

21/12/1930: Espanyol 39 - 5 **Europa**

L'esport de la cistella cada vegada era més popular i, igual que passava en el futbol, es van començar a crear en els clubs penyes d'aficionats al bàsquet que organitzaven partits amistosos entre elles. De l'Europa coneixem l'existència de la penya Titans.

CE EUROPA, EQUIP FEMENI



L'EQUIP FEMENÍ

D'aquest any tenim constància que el club tenia un equip femení de bàsquet que va participar en el torneig que es va organitzar arran de la celebració de l'Exposició Universal de Barcelona del 1929.

Integraven aquest equip de pioneres de l'esport femení escapulat les següents jugadores: **Maria Lluïsa Doallo, Dolors Martínez, Maria Navarro, Josefa Roca i Àngela Martínez** entre altres.

La competició va comptar amb el concurs de vuit equips: Club Femení d'Esports "A" i "B", Laietà, Patrie, Sants, Tiberghien, Europa i Hospitalet, que es van dividir en dos grups de 4 equips.

El sistema de competició era molt enrevessat i difícil d'entendre i seguir; per tant, exposarem els resultats coneguts:

19/06/1930: **Europa** 18 - 0 Tiberghien

22/06/1930: Club Femení d'Esports "B" 8 - 4 **Europa**

L'alineació va ser: **Olivares, Carrillo, Navarro, Rosa i Mirapeix.**

30/06/1930: **Europa** 14 - 5 Tiberghien

Carrillo, Olivares, Martínez (A.), Dove i Rosa va ser el quintet

06/07/1930: **Europa** 12 - 10 Patrie

Van jugar aquestes escapulades: **Jarque, Olivares, Carrillo, Martínez A., i Rosa.**

Les graciencques van arribar a disputar un partit pel segon lloc contra l'equip B del Club Femení d'Esports el dia 27 de juliol, del que desconexim el resultat tot i que sabem que va ser una derrota. Finalment es va quedar en un meritori tercer lloc.

Per altra banda es va disputar aquest partit amistós:

18/05/30: **Europa** 2 - 0 Barcelona

L'Europa va jugar amb el següent quintet: **L.Olivares, L.Carrillo, B.Dove, L.Martínez, i A.Martínez.**

La cistella guanyadora va ser realitzada per L.Martínez.

CAMPIONAT DEL 1931

Un nou Campionat es va iniciar el gener d'aquell any amb els següents equips participants: Barcelona, Espanyol, Europa, Gràcia, Juventus de Sabadell, Laietà, Martinenc i Patrie. El bàsquet ja era un esport totalment consolidat, els diaris publicaven regularment els resultats i començaven a sorgir entitats més enllà de Barcelona, iniciant així la seva expansió per tot Catalunya.

Formaven la plantilla de l'equip de bàsquet els següents jugadors:

Folch, Vallvé, Verdet, Elías, Martínez, Cortina, Miró, Llonch i López.

PRIMERA VOLTA:

J1 · 11/01/1931: **Europa** 21 - 17 Martinenc

J2 · 18/01/1931: **Europa** 22 - 34 Juventus

J3 · 25/01/1931: **Europa** 12 - 22 Espanyol

J4 · 01/02/1931: Laietà 28 - 7 **Europa**

J5 · 08/02/1931: Patrie 38 - 16 **Europa**

J6 · 15/02/1931: Barcelona 19 - 14 **Europa**

J7 · 22/02/1931: **Europa** 28 - 10 Gràcia

SEGONA VOLTA:

J8 · 03/04/1931: Martinenc 15 - 34 **Europa**

|

Partit previst pel 15/03/1931 però suspès per la pluja.

J9 · 22/03/1931: Juventus 17 - 5 **Europa**

|

En aquest partit els nostres jugadors van retirar-se abans de finalitzar l'encontre per lesió d'un jugador. No van poder continuar.

J10 · 29/03/1931: Espanyol 41 - 8 **Europa**

J11 · 05/04/1931: **Europa** 15 - 37 Laietà

J12 · 12/04/1931: Patrie 35 - 12 **Europa**

J13 · 19/04/1931: **Europa** 19 - 13 Barcelona

J14 · 26/04/1931: Gràcia 0 - 2 **Europa**

|
Ens van donar la victòria als escapulats per la incompareixença del Gràcia.

Finalment, els europeistes van quedar en tercer lloc, precedits pel Juventus i l'Espanyol, que va quedar campió.

UN LLARG PARÈNTESI

El mes de juny del 1931, l'Europa, com a entitat professional, moria. Els seus dirigents van acordar en una assemblea de socis fusionar-se amb el Gràcia i crear el Catalunya. A la mateixa reunió, però, tot un seguit de socis disconformes amb aquesta unió, van també aconseguir aprovar que ells continuarien amb el nom de Club Esportiu Europa tot i que haguessin de començar pràcticament de zero.

Per tant el setembre del 1931 s'iniciava un llarg camí de recuperació per aquest socis europeistes de pedra picada; el peatge, però, va ser força dur i dolorós. Es va perdre el terreny de joc, els jugadors i, òbviament, les seccions van haver de dissoldre's. S'obria un llarg parèntesi, que es va veure agreujat encara més per la Guerra Civil i la posterior postguerra, que unit a la cada cop creixent professionalització de l'esport, va allunyar el bàsquet de l'entitat.



Junta directiva de l'Europa la temporada 1930-31.

EL BREU RETORN

No seria fins al segle XXI, concretament el 2005, que l'Europa tornaria a recuperar la desapareguda secció de bàsquet. El CE Europa i el CB Coll van arribar a un acord per a que el club escapulat assimilés els equips de bàsquet del CB Coll. L'any 2008, el Sènior Masculí, que jugava els seus partits a la Creueta del Coll, assoliria l'ascens a la Segona Catalana de bàsquet. La secció també comptava amb equips femenins. Tanmateix, la renovada secció de bàsquet no va durar gaire temps competint i es va haver de dissoldre passat el centenari del club, quan el CB Coll va decidir desvincular-se de l'Europa i seguir en solitari.



Debut de la recuperada secció de bàsquet: partit Europa-Sant Antoni
18 de setembre del 2005.



Equip Sènior Femení de la temporada 2006/2007.

eSPORTS

El 21 de juny del 2021 la secció d'esports virtuals del CE Europa, que ja disposava d'equip de futbol al videojoc FIFA, va estrenar secció virtual del joc de la cistella. L'Europa eSports Bàsquet.

Dirigits per Carles Coch com a capità de la secció i Àlex Beltran "Beltry" com a mànager del projecte, la nova secció escapulada va estrenar-se competint al videojoc NBA 2K22 de la PlayStation 5 en la modalitat ProAm (que és molt similar a la modalitat de joc de FIFA on competeixen els eSports de futbol).

L'equip el van formar 9 integrants i competien a la NBA 2k Qlash League. Aquest equip virtual és la darrera píndola relacionada amb el bàsquet d'un club pioner d'aquest esport a tot l'estat. Després de cent anys de les primeres cistelles europeistes, noves generacions seran les encarregades de decidir cap a on evoluciona la història d'aquest club relacionada amb aquest bell esport.



Captura d'imatge d'una acció de l'Europa eSports Bàsquet.

FONTS I HEMEROTEQUES CONSULTADES

El Diluvio

El Mundo Deportivo

El Noticiero Universal

L'Esport Català

La Nación

La Vanguardia

La Veu de Catalunya

La Gaceta Deportiva

El bàsquet a Catalunya. Dels orígens fins l'any 1938. Lluís Puyalto i Vicenç Navarro. Fundació del Bàsquet Català. 2000

Història d'un Històric. 1907-2007. Ramon Vergés.

Arxiu personal família Vidal i Buyé.

Arxiu personal família Ribas.

Selecció Catalana. Hindú Club de Buenos Aires. 80 anys.
Fundació del Bàsquet Català. 2007

COMISSIÓ DEL CENTENARI DEL BÀSQUET

Ramon Vergés

Xavier Vidal

Agustí Tenllado

Antoni Pardo

Xavier Garcia

Cris Rosique

Àngel Garreta

AGRAÏMENTS

Cris Rosique

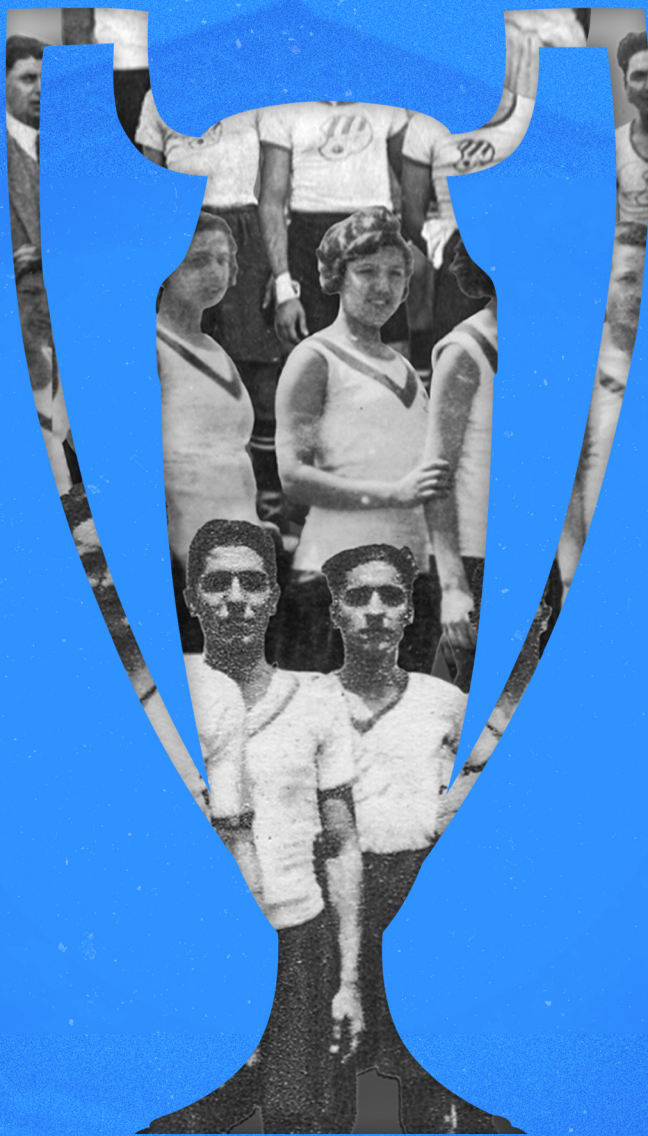
Àngel Garreta

Ramon Vergés

Àlex Martínez

Francesc Fernández

Lluís Puyalto



**PIONERS DEL
BASQUET**



club esportiu
europa